

קואופרציה במקום

עבודה קבלנית

יפעת סולל

מחד אנו מאוכזבים מהישגיה הדלים של השביתה לביטול ההעסקה הקבלנית, מאידך הציפיה להעסקה ישירה של כל עובדי הקבלן במגזר הציבורי אינה ריאלית במצב הפוליטי הנוכחי. הצעה לפתרון חלקי - עדיפות במכרזים לקואופרטיבים של נותני שירותים

על מיקור חוץ, שיעשו זאת בדרך של התקשרות עם התארגנויות של עובדים - קואופרטיבים - אשר חבריהם הם נותני השירותים ומקבלי ההחלטות. זה מצריך שינוי במדיניות המכרזים, כך שיינתן יתרון להתקשרות למתן שירותים עם קואופרטיבים של עובדים על פני התקשרות עם קבלני שירותים. קואופרטיבים של עובדים יזכו בעדיפות, קרי, יזכו במכרז גם אם הצעתם תהיה, למשל, גבוהה יותר ב- 15% מאשר קבלני שירותים. יש כמובן להבטיח שמדובר בקואופרטיב במהות ולא רק ברישום, כלומר לקבוע אחוז מקסימום (נמוך, רק לשם מילוי מקום) להעסקת עובדים שכירים על-ידי הקואופרטיב וכך להבטיח כי רוב רובם של העובדים יהיו חברים ולכן אחראים ומעורבים בקבלת ההחלטות, קביעת תנאיהם ושמידתם. מעורבות כלכלית דמוקרטית ולקייחת אחריות מהסוג הזה הן אינטרס של מדינת ישראל. מבחינת העובדים הללו זה יכול להיות מהפכה באורחות חייהם. האו"ם כבר הכיר בכך שקואופרטיבים הם הכלים הטובים ביותר לשם מלחמה בעוני וצמצום פערים. הגיע הזמן שניציע כלי זה לישראל - ובמקום לשחק בבחירות ובבני אדם, נקים התארגנויות שוויוניות, דמוקרטיות, שמביאות לקידום כלכלי אמיתי של השכבות החלשות./// פורסם במקור באתר "עבודה שחורה"

בכל מקום בו מתעקשים על מיקור חוץ, שיעשו זאת בדרך של התקשרות עם התארגנויות של עובדים - קואופרטיבים - אשר חבריהם הם נותני השירותים ומקבלי ההחלטות

עובדים כל כמה חודשים, כדי שלא יאלצו לקלוט אותם להעסקה ישירה. אחת הבעיות הקשות ביותר של העסקה קבלנית היא ההשפלה, חוסר הביטחון והתלישות שהיא יוצרת אצל העובד, אשר אינו יודע מחדש לחודש מה תהיה הכנסתו ואין לו כל סיכוי להתקדם לתפקיד אחר או לשפר את שכרו במשך השנים. השליטה המוחלטת של הקבלן בחייו של אדם עובד - שאותו הוא רואה אך כאמצעי למקסום רווחים, בלא כל ערך מוסף - היא חלק מרכזי בדרך העסקה פוגענית זו. תנאי ההעסקה הם פועל יוצא של האפשרות להחליף עובדים שמתלוננים או עומדים על זכויותיהם וחששם הגדול מפני פיטורים והישארות חסרי כל. גם אם יוסיפו מאות פקחים לתמ"ת (ולא יוסיפו), לא ניתן יהיה לשנות את התפיסה הזאת ואת הניצול ואת ההשפלה שכרוכים בה. על כן, לאור הנכונות לכאורה של האוצר לשפר את תנאי עובדי הקבלן, צריך להציע גישה חדשה: בכל מקום בו מתעקשים

עופר עיני יצא לשביתה לביטול ההעסקה הקבלנית כי יש בחירות בהסתדרות במאי. בעיית עובדי הקבלן בישראל היא חשובה עד מאד, אולם ההסכם שחתמה ההסתדרות לא נותן מענה אלא לשבריר מעובדי הקבלן. המתווה שהושג קובע, שרק עובדי קבלן המועסקים במשרה מלאה לפחות שנה-שנתיים, יקלטו כעובדי המעסיק בפועל. האחרים יזכו ל"השוואת תנאים". בכל השנים בהן ייצגתי מאות עובדי קבלן בפני בתי הדין לעבודה, מעולם לא נתקלתי בעובד קבלן במשרה מלאה. אומרים לי שיש כאלה, קצת בבתי החולים ובמקומות מוסדרים אחרים, אך לא מדובר ביותר מכמה מאות עובדים בקרב למעלה משלוש מאות אלף עובדי קבלן. ככה לא פותרים את בעיות עובדי הקבלן! הפתרון ודאי אינו בדרכו של עיני, אך אם נהיה ריאליים, הוא גם לא בדרישה מיידית לביטול כל ההעסקה באמצעות קבלני שירותים. זה לא יקרה. האוצר לא אפשר לקלוט אלפים לשירות המדינה, והמעסיקים הפרטיים יעדיפו לפטר

יפעת סולל היא עו"ד המתמחה בזכויות אדם ועוסקת במחקר, קידום ופיתוח של קואופרטיבים /// דוא"ל: sollel@013.net